

Студијски програм: Основне академске студије ФИЗИКА / Интегрисане академске студије мастер ПРОФЕСОР ФИЗИКЕ

Назив предмета: Термодинамика

Наставник: Соња Скубан

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 7

Услов: -

Циљ предмета: Упознавање и описивање термичких особина материје, појма температуре и топлоте за гасовите системе мноштва молекула и основних закона термодинамике и статистичке физике.

Исход предмета

Након одслушаног и наученог садржаја предмета студент треба да има развијене:

- Опште способности: Правилно извођење експерименталних вежби и обрада резултата. Решавање рачунских задатака.
- Предметно-специфичне способности: Усвајање знања о основним појмовима термодинамике, температуре и топлоте, механизма размене топлоте, рада топлотних машина, појма ентропије, система великог броја честица, разлике између идеалних и реалних гасова. Усвојено градиво треба да буде основ за разумевање виших курсева физике.

Садржај предмета

Теоријска настава: Појам термодинамике. Температура. Нујти закон термодинамике. Топлота и топлотни капацитет. Специфична топлота. Калориметрија. Агрегатна стања, дијаграм стања. Провођење топлоте. Кондукција, конвекција и радијација. Топлота трансформације. Једначина стања идеалног гаса и гасна константа. Силе међумолекулске интеракције. Ван дер Валсова једначина реалног гаса. Критични параметри. Реалне изотерме. Први закон термодинамике. Рад у термодинамици. Унутрашња енергија гасова. Цулов и Цул-Томсонов експеримент. Енталпија. Процеси у гасовима. Адијабатски и политропски процес. Основи кинетичке теорије гасова. Класична теорија топлотних капацитета. Идеалне топлотне машине. Карноов циклус. Други закон термодинамике. Клаузијусова теорема. Ентропија. Промена ентропије у реверзибилним и иреверзибилним процесима. Макростања и микростања. Термодинамичка вероватноћа и ентропија. Термодинамички потенцијали. Слободна енергија и слободна енталпија. Особине материје у близини апсолутне нуле.

Практична настава: Одабране експерименталне вежбе: Мерење температуре термоелементом; Одређивање средње температуре металне шипке; Калориметар константног протока; Провера гасних закона: Бојл Мариотов и Геј-Лисаков; Адијабатски процеси и одређивање односа C_p/C_v . Влажност ваздуха. Одређивање специфичне топлоте чврстих тела. Одређивање коефицијента провођења топлоте металне шипке. Рачунски задаци из свих области термодинамике.

Литература :

1. Ф.В.Сеарс: Увод у термодинамику, кинетичку теорију гасова и статистичку механику, Вук Каракић, Београд 1953.
2. Божидар Жикић: Курс опште физике, молекуларна физика, термодинамика, механички таласи, ИРО Грађевинска књига, Београд 1988.
3. J. M. Seddon & J. D. Gale: Thermodynamics and Statistical Mechanics, Imperial College of Science, Technology and Medicine, University of London, 2001.
4. Младен Паић: Топлина и термодинамика, Школска књига, Загреб, 1994
5. Р. В. Телеслин, Молекуляная физика, Москва, 1973
6. А. Капор, С. Скубан, Д. Николић : Експерименталне вежбе из Термодинамике, Нови Сад, 2008.
7. Л. Тановоћ, Н. Тановић: Физика – Основе Термодинамике и молекуларно - кинетичке теорије гасова, Свјетлост, Сарајево, 1988.

Број часова активне наставе | **Теоријска настава:** 3 | **Практична настава:** 4

Методе извођења наставе: Предавања (3 часа недељно у току семестра); вежбе (2 часа недељно у току семестра); Лабораторијске вежбе (2 часа недељно у току семестра).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	письмени испит	35
практична настава	10	усмени испит	35
колоквијум-и	15	
семинар-и			